

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ВИШИ СУД У БЕОГРАДУ
2 П.бр. 1142/2010
Дана 27.12.2012. године
Београд
Тимочка бр. 15

У ИМЕ НАРОДА

ВИШИ СУД У БЕОГРАДУ, и то судија Васић Предраг, као судија појединац у парници по тужби тужилаца **ХУСОВИЋ ДЕДА** из Прибоја, ул. Бошка Бухе, **ХУСОВИЋ МУРАДИФА**, из Прибоја, ул. Бошка Бухе, **ХОЦИЋ ФЕРИДЕ** из Прибоја, ул. Драгољуба Савића бр. 22, чији је правни следбеник **ХОЦИЋ РАМИЗ** из Прибоја, ул. Драгољуба Савића бр. 22, **ХУСОВИЋ ИБРАХИМА** из Прибоја, ул. Лоле Рибара бр. 3, **ХУСОВИЋ ИСМЕТА** из Прибоја, ул. Лоле Рибара бр. 8, **ХУСОВИЋ ФИКРЕТА** из Прибоја, ул. Саве Ковачевића бр. 126, **ХУСОВИЋ РАМА** из Прибоја, ул. Саве Ковачевића бр. 273, **КАЛТАК ХАЈДА** из Прибоја, ул. Боре Пенезића б.б., **КАЛТАК ЦАФЕРА** из Пљеваља, ул. Козарачка бр. 7, Република Црна Гора, **КАЛТАК ХИМЗА** из Кукуровића, **КАЛТАК МЕХА** из Прибоја, ул. Саве Ковачевића бр. 205, **БУЛУТОВИЋ ШЕВКЕТА** из Прибоја, ул. Боре Пенезића б.б., **БУЛУТОВИЋ МЕХМЕДА** из Прибоја, ул. Иве Лоле Рибара бр. 84, **БУЛУТОВИЋ ИЗЕТА** из Ротердама, ул. Oost-Sidelinge 39 D, 3043 JK, Краљевина Холандија, **БУЛУТОВИЋ ИСМЕТЕ** из Ротердама, ул. Oost-Sidelinge 39 D, 3043 JK, Краљевина Холандија, **КАЛТАК РАБИЈЕ** из Прибоја, ул. Мишковац б.б., **КАЛТАК ИБРАХИМА** из Прибоја, ул. Саве Ковачевића бр. 74, **ОМЕРОВИЋ БАЈРАМА** из Прибоја, ул. Боре Пенезића б.б., **ОМЕРОВИЋ ХАТЕ** из Прибоја, ул. Боре Пенезића б.б. и **МУРАТОВИЋ ХАЈРУДИНА** из Пљеваља, ул. Ослобођење 10, Република Црна Гора, које заступа заједнички пуномоћник Савић Татјана, адвокат из Београда, ул. Трнска бр. 5, против тужене **РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ – МИНИСТАРСТВА ОДБРАНЕ**, коју заступа законски заступник Дирекција за имовинско - правне послове из Београда, ул. Светозара Марковића бр. 21, ради накнаде штете, вредност предмета спора 32.750.000,00 динара, донео је након одржане главне и јавне расправе закључене дана 27. децембра 2012. године следећу

МЕЃУПРЕСУДУ

I УТВРЂУЈЕ СЕ да је тужена Република Србија-Министарство одбране, дужна да тужиоцима Хусовић Мурадифу, Хоџић Феридеу, Хусовић Исмету, Калтак Хајди, Калтак Џаферу, Калтак Химзи, Калтак Мехи, Булутовић Мехмеду, Булутовић Изету, Булутовић Исмету, Омеровић Бајраму, Омеровић Хати и Муратовић Хајрудину накнади претрпљену материјалну штету насталу уништењем непокретне имовине из штетног догађаја од 18.02.1993. године.

II УТВРЂУЈЕ СЕ да је тужба у овој правној ствари повучена и то у односу на првотужиоца, четвртотужиоца, шестотужиоца, седмотужиоца, дванаестотужиоца и шеснаестотужиоца.

III ПРЕКИДА СЕ поступак у односу на седамнаестотужиоца Калтак Ибрахима због смрти.

IV Прекинути поступак наставиће се када наследник или старалац заоставштине преузму поступак или када их суд на предлог противне стране позове да то учине.

Образложење

У чињеничним наводима тужбе, поднесцима и речи на рочишту, преко пуномоћника, тужиоци су навели да су власници непокретности у селу Кукуровићи, које су уништене током 1993. године приликом напада резервног састава Војске Југославије (у даљем тексту ВЈ) на ово село. За време оружаног сукоба на простору Републике Босне и Херцеговине, на територији села Кукуровићи, општина Прибој, које се налази уз границу са том републиком биле су распоређене јединице резервног састава ВЈ и то Ужички корпус ВЈ од дана 08.05.1992. године. Око села Кукуровићи налазила су се три положаја ВЈ: на брду Мустафин гроб, у основној школи у Кукуровићима и црногорском селу Поблаће, а такође је војска била смештена и у кућама Голе Милета, Ратка и Милке. Дана 18.02.1993. године извршен је минобацачки и пешадијски напад на село Кукуровићи из правца сва три поменута положаја ВЈ. Следећег дана на лице места су изашли истражни судија Округног суда у Ужицу, припадници СУП Ужице и СУП Прибог и Округни јавни тужилац у Ужицу о чему је сачињен записник о увиђају у предмету Кри. бр. 9/93. Становници Кукуровића су након напада напустили село, а дана 11.04.1993. године спаљено је још 8 кућа са помоћним објектима. Истог дана је на лице места изашао истражни судија Општинског суда у Прибоју и припадници СУП Прибој, о чему је сачињен записник о увиђају у предмету Кри. бр. 32/93. Хусовић Дедо био је власник 1/3, а Хусовић Мурадиф власник 2/3 сада уништене породичне стамбене зграде постојеће на к.п. 2661, површине 48 м², уписана у лист непокретности бр. 185 КО Сочице. Хоџић Фериди је уништена кућа површине 63 м², постојећа на КП 2493, уписана у лист непокретности бр. 208 КО Сочице. Хусовић Ибрахиму, Исмету и Фикрету уништена је 1/2 породичне стамбене зграде од 54 м², уписана у поседовни лист 201 КО Сочице и 1/2 помоћне зграде површине 28 м² на којој су били власници са по 5/36, 5/36 и 8/36 идеалних делова, постојећој на к.п. 2272 КО Сочице. Хусовић Раму уништена је 1/2 идеалних делова породичне стамбене зграде површине 54 м² и 1/2 помоћне зграде површине 28 м², постојећа на к.п. 2272 КО Сочице, уписана у поседовни лист бр. 201 КО Сочице. Хусовић Раму уништена је помоћна зграда површине 35 м² на к.п. 2372 уписана у поседовни лист 184 КО Сочице и кућа

површине 70 м² уписана у препис поседовног листа 1526 КО Прибој. Калтак Хајду уништене су породична стамбена зграда површине 42 м² на к.п. 2348, породична стамбена зграда површине 42 м² на к.п. 2501, помоћна зграда површине 30 м² на к.п. 2501 и помоћна зграда површине 36 м² на к.п. 2568, све по препису листа непокретности бр. 201 КО Сочице. Калтак Џаферу уништене су породична стамбена зграда површине 42 м², постојећа на к.п. 2424, помоћна зграда површине 20 м² на к.п. 2424, а све по препису листа непокретности бр. 193 КО Сочице. Калтак Химзо био је власник 4/18, а Калтак Мехо 7/18 идеалних делова породичне стамбене зграде површине 42 м² на к.п. 2628, помоћне зграде површине 35 м² на к.п. 2628 и помоћне зграде површине 40 м² на к.п. 2629, све по препису листа непокретности 195 КО Сочице. Булутовић Шефкет, Булутовић Мехмед, Булутовић Изет и Булутовић Исмета били су власници са по 4/15, 4/15, 4/15 и 3/15 иделаних делова на породичној стамбеној згради површине 36 м² на к.п. 2401, помоћној згради површине 30 м² на к.п. 2401 и помоћној згради површине 30 м² на к.п. 2401, а све по препису листа непокретности бр. 190 КО Сочице. Калтак Ибрахим и Калтак Рабија били су власници са по ½ идеалног дела породичне стамбене зграде површине 63 м², постојеће на к.п. 2481 по препису листа непокретности бр. 209 КО Сочице. Омеровић Бајраму и Хати уништена је породична стамбена зграда површине 48 м², постојећа на к.п. 2892/2 и породична стамбена зграда површине 64 м², постојећа на к.п. 2958, а све по препису листа непокретности бр. 214 КО Сочице, на којима су били власници са уделом од 2/11. Муратовић Хајрудину уништена је породична стамбена зграда површине 49 м² постојећа на к.п. 2077 и помоћна зграда површине 35 м² на к.п. 2077, а све по препису листа непокретности бр. 159 КО Сочице. Све непокретности уништене су приликом напада на село коју су извршили припадници резервног састава ВЈ. На овај начин тужиоцима је проузрокована материјална штета за коју тужена одговара на основу чланова 172 став 1 ЗОО и члана 180 ЗОО, као и на основу општеприхваћених правила међународног права. Право тужилаца на накнаду штете у конкретном случају није застарело, имајући у виду члан 377 ЗОО, обзиром да се ради о кривичном делу Ратни злочин против цивилног становништва, које спада у групу кривичних дела код којих нема застарелости кривичног гоњења. Такође, предузимањем радње истражног судије Округног суда Ужице и Општинског суда Прибој по пријави тужилаца је прекинут рок застарелости који још увек траје. Тужиоци су се претходно обратили законском заступнику тужене ради вансудског поравнања. Предложили су ослобађање од плаћања судских такси обзиром на то да тужиоци као и чланови њихових породица немају сталне приходе, те немају другу имовину, при чему би плаћањем таксе била угрожена њихова егзистенција, као и егзистенција чланова њиховог домаћинства. Тражили су да суд усвоји тужбени захтев. Трошкове су тражили и ближе су их определили.

Тужена је у одговору на тужбу, поднесцима и речи на рочишту, преко законског заступника, оспорила тужбу и тужбени захтев у целости и то како по основу, тако и по висини, при чему је истакла приговор застарелости обзиром да су протекли субјективни и објективни рок застарелости у смислу члана 376 ЗОО, при чему је захтев за накнаду штете застарео имајући у виду и правно схватање Грађанског одељења Врховног суда Србије утврђено на седници од 10.02.2004. године у којем се наводи да „рокови застарелости потраживања накнаде штете из члана 377 ЗОО теку само према учиниоцу кривичног дела којим је штета узрокована, а не и према држави, односно правном лицу које одговара уместо њега“. Из достављених доказа се не може видети да је тужена одговорна за насталу

штету, обзиром на то да се из записника о увиђају Кри. бр. 32/93 сачињеног дана 11.04.1993. године говори да је „више стамбених и помоћних зграда изгорело у пожару“, те се не могу применити одредбе члана 377, 388 и 292 ЗОО, обзиром да је иницијална кривична пријава поднета против НН лица, а тужба за накнаду штете против Републике Србије. Тужиоци су сазнали за штету након самог догађаја, тужба је поднета после законом прописаног рока. Тужена је истакла приговор недостатка пасивне легитимације обзиром да из доказа произлази да је штету причинило више НН лица. Висина тужбеног захтева је паушално одређена, те је тужена висину постављеног тужбеног захтева оспорила у целости као неосновану. Предложила је да суд одбије тужбени захтев. Трошкове је тражила и ближе их је определила.

Проверавајући наводе тужбе и одговора на тужбу, суд је у доказном поступку, а на основу савесне и брижљиве оцене сваког доказа засебно и свих доказа заједно, као и на основу резултата поступка, у смислу члана 8 Закона о парничном поступку, утврдио следеће чињенично стање:

Увидом у препис листа непокретности бр. 185 КО Сочице суд је утврдио да су Хусовић Дедо и Хусовић Мурадиф носиоци права својине на породичној стамбеној згради, површине 48 м², постојећој на кат. парцели бр. 2661 КО Сочице и то Хусовић Дедо са 1/3 и Хусовић Мурадиф са 2/3 идеалног дела.

Увидом у препис листа непокретности бр. 208 КО Сочице суд је утврдио да је Хоџић Феридо носилац права својине на породичној стамбеној згради, површине 63 м², постојећој на кат. парцели 2493 КО Сочице и то са 1/1 идеалног дела.

Увидом у препис листа непокретности бр. 190 КО Сочице суд је утврдио да су Булутовић Мехмед, Булутовић Исмета и Булутовић Изет носиоци права својине на породичној стамбеној згради површине 36 м² постојећој на кат. парцели бр. 2401, помоћној згради површине 30 м² постојећој на кат. парцели бр. 2401 и помоћној згради површине 30 м² постојећој на кат. парцели бр. 2401, све уписане у листу непокретности 190 КО Сочице и то Булутовић Мехмед и Булутовић Изет са по 4/15 идеалног дела и Булутовић Исмета са 3/15 идеалног дела.

Увидом у препис листа непокретности бр. 182 КО Сочице суд је утврдио да је Хусовић Исмет носилац права својине на породичној стамбеној згради површине 54 м², постојећој на кат. парцели бр. 2272 и помоћној згради површине 28 м², постојећој на кат. парцели бр. 2272, обе уписане у листу непокретности 182 КО Сочице и то са 5/36 идеалног дела. На истим непокретностима као носилац права својине уписан је Хусовић Ибрахим, и то у уделу од 5/36.

Увидом у препис листа непокретности бр. 201 КО Сочице суд је утврдио да је Калтак Хајдо носилац права својине на породичној стамбеној згради површине 42 м², постојећој на кат. парцели бр. 2348, породичној стамбеној згради површине 42 м², постојећој на кат. парцели бр. 2501, помоћној згради површине 30 м², постојећој на кат. парцели бр. 2501 и помоћној згради површине 36 м², постојећој на кат. парцели 2568, све уписане у лист непокретности 201 КО Сочице и то са 1/1 идеалног дела.

Увидом у препис листа непокретности бр. 193 КО Сочице суд је утврдио да је Калтак Цафер носилац права својине на породичној стамбеној згради површине 42 м², постојећој на кат. парцели 2424 и помоћној згради површине 20 м², постојећој на кат. парцели 2424 и то са 1/1 идеалног дела.

Увидом у препис листа непокретности бр. 195 КО Сочице суд је утврдио да су Калтак Химзо и Калтак Мехо носиоци права својине на породичној стамбеној згради површине 42 м² постојећој на кат. парцели бр. 2628, помоћној згради површине 35 м², постојећој на кат. парцели бр. 2628, помоћној згради површине 40 м², на кат. парцели бр. 2628, све уписане у лист непокретности КО Сочице, и то Калтак Химзо са 4/18 идеалног дела и Калтак Мехо са 7/18 идеалног дела.

Увидом у препис листа непокретности бр. 209 КО Сочице суд је утврдио да је Калтак Ибрахим носилац права својине на породичној стамбеној згради површине 63 м², постојећој на кат. парцели бр. 2481, уписаној у лист непокретности КО Сочице и то са ½ идеалног дела.

Увидом у препис листа непокретности бр. 213 КО Сочице суд је утврдио да је Омеровић Бајрам носилац права својине на породичној стамбеној згради површине 80 м², постојећој на кат. парцели 2895 уписаној у лист непокретности КО Сочице бр. 213 и то у уделу 1/1.

Увидом у препис листа непокретности бр. 214 КО Сочице суд је утврдио да су Омеровић Хата и Омеровић Бајрам носиоци права својине на породичној стамбеној згради површине 48 м², постојећој на кат. парцели бр. 2892/2 и породичној стамбеној згради површине 64 м², постојећој на кат. парцели бр. 2958, обе уписане у лист непокретности КО Сочице и то Омеровић Хата са 2/11 идеалног дела и Омеровић Бајрам са 2/11 идеалног дела.

Увидом у препис листа непокретности бр. 159 КО Сочице суд је утврдио да је Муратовић Хајрудин носилац права својине на породичној стамбеној згради површине 49 м² и помоћне зграде површине 35 м², обе постојеће на кат. парцели 2077 КО Сочице и то са 1/1 идеалног дела.

Читањем решења о наслеђивању Општинског суда у Прибоју О. бр. 3/09 од 27.01.2009. године, правноснажно дана 30.04.2009. године суд је утврдио да је Хоџић Рамиз законски наследник оставиље пок. Хоџић Фериде, бивше из Прибоја на целокупној заоставштини коју између осталог чини породична стамбена зграда уписана у листу непокретности бр. 208 КО Сочице изграђена на кат. парцели бр. 2493 у месту Кукуровићи.

Читањем записника о увиђају сачињеног пред истражним судијом Окружног суда у Ужицу Кри. бр. 9/93 од 19.02.1993. године суд је утврдио да је увиђај спроведен у селу Кукуровићи, засеоку Калтаци, које се налази у пограничној зони између државе Југославије и Републике Српске. До границе са Републиком Српском растојање износи око 300м. Са супротне стране засеока Калтаци налази се у приватној кући, на месту „Мустафин гроб“ караула српске војске. По казивању Калтак Шабана негде око 17 часова чуо је два појединачна пуцња који су долазили од куће Булут Шемса, а после тога групно пуцање које је трајало око 10 минута, а да је потом Војска Југославије од карауле Мустафин гроб отворила ватру након

чега је непозната група напустила село. Обиласком места утврђено је да су у потпуности изгореле куће Булут Мехмета Тиме, Калтак Џафера, Калтак Хајра, Хусовић Мушана и Булут Узеира. Калтак Џаферу је поред куће потпуно изгорела штала. Објекти су изгорели до темеља. На већини непорушених кућа виљиве су рупе од пројектила из ватреног оружја и то на окнима куће Калтак Меша, Хоџић Рамизе, Калкат Шабана и Калкат Делије.

Читањем записника о увиђају сачињеног пред истражним судијом Општинског суда у Прибоју Кри. бр. 32/93 од 11.04.1993. године суд је утврдио да је увиђај извршен у селу Кукуровић, заселак Калтаци, при чему је поступајући истражни судија констатовао да је више стамбених и помоћних објеката изгорело у пожару. Од Саковић Фајика који је затечен на лицу места добијени су подаци о власницима изгорелих кућа и објеката: Хоџић Рамиз, изгорела кућа, Калтак Шабан, изгорела кућа, штала и амбар, Калтак Делија – изгорела кућа, Калтак Јусо, изгорела кућа и штала, Калтак Хуснија, изгорела кућа, Калтак Ибрахим, изгореле две штале, Калтак Ханшо, изгорела штала и Булут Тиме, изгорела штала.

Читањем решења Привременог органа општине Прибој о образовању комисије за утврђивање пописа кућа и помоћних објеката порушених на територији општине Прибој у последњој деценији бр. 06-32 од 04.07.2003. године суд је утврдио да је наведеним решењем образована комисија за утврђивање пописа кућа и помоћних објеката порушених на територији општине Прибој у последњој деценији, при чему је задатак комисије да Привременом органу општине Прибој достави извештај о утврђеном стању порушених кућа, помоћних објеката на територији општине Прибој у последњој деценији.

Читањем записника Комисије за утврђивање пописа кућа и помоћних објеката порушених на територији општине Прибој у последњој деценији од 15.09.2003. године суд је утврдио да је Комисија констатовала да је власнику Калтак Хајду 1993. године изгорела до темеља кућа као и два пратећа објекта – две штале; да је власнику Хусовић Деду 1993. године до темеља изгорела кућа; да је власнику Муратовић Хајрудину 1993. године делимично оштећена кућа, као и да је пратећи објекат - штала срушена до темеља, да је власнику Калтак Химзу 1993. године кућа делимично оштећена, при чему су пратећи објекти - две штале, сушара и колиба изгореле; да је власнику Калтак Ибрахиму 1993. године до темеља изгорела кућа, при чему су две штале оштећене потпуно, а једна сагорела; да је власнику Калтак Џеферу 1993. године изгорела до темеља кућа и пратећи објекти штала, колиба и амбар; да је власнику Хоџић Фериди 1993. године изгорела до темеља, док је пратећи објекат - штала оштећена; да је власнику Хусовић Ибрахиму 1993. године уништена кућа, као и пратећи објекат – колиба; да је власнику Омеровић Бајраму 1993. године оштећена кућа, док је једна штала изгорела до темеља, при чему су две штале, качара и сушара су оштећене.

Читањем Кривичне пријаве Фонда за хуманитарно право од 23.10.2006. године која је за примљена у Окружном јавном тужилаштву у Ужицу 24.10.2006. године суд је утврдио да се наведена кривична пријава поднета против НН починилаца у вези догађаја дана 18.02.1993. године у селу Кукуровићи, као и накнадних догађаја у којима су куће становника опљачкане и спаљене.

Читањем дописа Тужилаштва за ратне злочине КТРН-2/04 од 09.07.2012. године суд је утврдио да је у току преткривични поступак у вези са догађајем с селу Кукуровићи од 18.02.1993. године при чему је наведено тужилаштво предузимало и предузима потребне радње.

Из исказа петотужиоца Хусовић Исмета, саслушаног у својству парничне странке, суд је утврдио да су лета 1992 године у село Кукуровићи, које се налази на тромеђи Републике Србије, Републике Црне Горе и Републике Босне и Херцеговине, дошле јединице Војске Југославије. У то време је започео ратни сукоб на територији Босне и Херцеговине и јединице војске су биле распоређене на обронцима брда изнад самог села, на положају Мустафин гроб, у основној школи у селу, а такође су војници били размештени по кућама, док су се јединице Војске Босне и Херцеговине налазиле у Чајнићу. ВЈ је малтретирала, легитимисала и претресала становништво које већински било муслиманско. Петотужилац се иселио из села јануара месеца 1993. године, а фебруара месеца исте године је сазнао да је извршен минобацачки напад на село и да су након тога попаљене многе куће. Није присуствовао овом догађају, а претпоставља да је минобацачки напад уследио са положаја Војске Југославије изнад села, јер из другог правца није могао да уследи, ово посебно имајући у виду да су јединице Војске БиХ биле тек код Чајнића, који се од села налази на пет сати хода. Након што се ратни сукоб завшио петотужилац се вратио у село и утврдио да је његова кућа опљачкана. Она није била директно изложена минобацачком нападу, док је 16 кућа у селу порушено услед минобацачког напада и да су услед напада куће запаљене. поред припадника ВЈ никога другог није виђао. Не зна у којем правцу је ВЈ гађала, али је могла да гађа и Чајнић, али то није могао непосредно да опази, јер није смео да излази из куће.

Из исказа осмотужиоца Калтак Хајда саслушаног у својству парничне странке суд је утврдио да се у критичном периоду ВЈ распоредила у селу и изнад села. На брду Мустафин гроб су постављена три минобацача, а војска се налазила и у основној школи и на другим местима у селу. Мештани су доживљавали бројне непријатности у виду легитимисања, а припадници ВЈ су „решетали“ напуштене куће, а припадници ВЈ су певали песме како би муслиманско становништво заплашили. Село је напустио 18.02.1993. године после минобацачког напада. Као последица напада настао је пожар у којем је изгорело пет кућа и то његова кућа, кућа Хусовић Мушана, кућа Калтак Џафера. Сматра да је напад извршен зољом из непосредне близине, а не са територије Републике Црне Горе или Републике Босне и Херцеговине, а до таквог закључка долази на основу тога што је служио војску. Калтак Шабан му је испричао да је његова кућа гађана са две тромблонске мине, што значи да је гађање извршено из непосредне близине. Није непосредно опазио да су припадници ВЈ испалили мине критичног дана. У селу није пронађено било какво оружје, нити је било припадника паравојних јединица, већ само припадника војске.

Из исказа десетотужиоца Калтак Химза, саслушаног у својству парничне странке, суд је утврдио да је десетотужилац током 1992. године и 1993. године радио у Пљевљима и повремено долазио у село Кукуровић. Једном приликом је доживео непријатност када су му припадници војске упутили погрдне речи. Село је запаљено фебруара 1993. године, његова кућа није изгорела, али је оштећена рафалском паљбом. Има посредна сазнања да је село од тада паљено још пет пута од стране војске Југославије, када су страдале и друге куће. Када се вратио у село

све је било покрадено, ничега није било укључујући и стоку. Лим на кући је био оштећен услед рафалне палбе. Од других мештана је сазнао да у селу није било припадника Војске Републике Српске или паравојних формација.

Из исказа осамнаестотужиоца Омеровић Бајрама саслушаног у својству парничне странке, суд је утврдио да је осамнаестотужилац живео у селу Кукуровићи све до 1993. године у којем је имао кућу која је у штетном догађају у потпуности уништена. Војска СРЈ је у пролеће 1992. године изашла на положаје изнад села Кукуровић и разместила се на положајима Мустафин гроб, Кукорска градина и Лепо брдо и то је била размештена пешадија, као и минобацачи. Минобацачи су били уперени према селу. Иза границе села су била „очишћена“ од становништва, а није било ни ратних јединица било које од зараћених страна. Највећим делом село Кукуровић је било насељено муслиманским живљем које је било малтретирано од стране припадника војске. Припадници војске су тужиоцу упућивали погрдне речи на националној основи. До штетног догађаја је дошло дана 18.02.1993. године и штету је причинила ВЈ. Осамнаестотужилац тада није био у селу, а минобацачка граната је завршила у његовој кући и исту је уништила. Приликом минобацачког напада у селу је уништено шест кућа. Тужилац је лично видео распоред минобацачких цеви које су биле уперене ка селу Кукуровић. На основу наведеног, сазнања да иза граничне линије није било непријатељских снага, као и сазнања о малтретирању мештана од стране војске, тужилац је закључио да је критичног дана минобацачки напад на село Кукуровић извршила тадашња ВЈ. Није приметио припаднике паравојних формација у селу.

Из исказа тринаестотужиоца Булутовић Мехмеда саслушаног у својству парничне странке, суд је утврдио да је село напустио 1986. године и да је повремено долазио у село. Када је долазио могао је да примети како су припадници војске малтретирани мештане. Могао је приметити да су минобацачке цеви биле уперене у село. Када се догодио штетни догађај дана 18.02.1993. године, он није био у селу и тог дана је његова кућа уништена, а оно што је од покућства остало, то је касније однешено.

Из исказа деветотужиоца Калтак Џафера саслушаног у својству парничне странке, суд је утврдио да су у пролеће 1992. године у село Кукуровић дошле јединице ВЈ које су се распоредиле у селу и око села на четири положаја: Мустафин гроб, код куће код школе у Кукуровићу и селу Крајчиновићи. Мештани су малтретирани, провоцирани и легитимисани од стране војске, а тужиоцу који је чувао овце је прећено да ће бити убијен ако приђе шуми. Комадант минобацачке јединице је претио грађанима да ће село бити равно као тепсија. Критичног догађаја се пуцало са свих страна, а иза сваког дрвета је био по један војник. Приликом напада на село који је био извршен минобацачким и пешадијским оружјем тужиоцу је била уништена сва стечена имовуна и то кућа, штала, сушара и амбар. Такође су уништене и куће Мехмеда и Узера Булута. Поред куће тужиоца у нападу је уништено још пет кућа.

Из исказа правног следбеника трећетужиоца Хоџић Рамиза, саслушаног у својству парничне странке, суд је утврдио да он није био присутан штетном догађају. Маја 1992. године војници су га понижавали, легитимисали и малтретирани. То нису били припадници паравојске, већ редовна војска Југославије, а приликом штетног догађаја му је уништена кућа.

Из исказа сведока Хусовић Хамида суд је утврдио да је сведок током 1992. године и 1993. године повремено, углавном викендом, долазио у село Кукуровић, јер су се у селу налазили његови родитељи. Приликом једног доласка у село 1992. године сведок је приметио да је ВЈ смештена у Основној школи. Штетном догађају није био присутан. Када је после дошао у село све је било запаљено, а након тога је све ређе долазио у село.

Из исказа сведока Калтак Јуса суд је утврдио да је сведок живео у селу Кукуровић све до 1993. године и наступања штетног догађаја. Војска Југославије је дошла у село и распоредила се по целом селу, као и изнад села на Мустафином гробу. Сељани су били малтретирани, а сведок је лично био вређан. Једне зимске вечери је почела пучњава. Село је било запаљено, при чему је и кућа сведока била запаљена. Како је оружје војска уперила ка селу, сведок је закључио да их је војска попалила.

Из исказа сведока Џановић Меха суд је утврдио да је сведок живео у селу до 1993. године, односно до напада на село, јер је у том нападу страдала и његова кућа, а укупно је страдало 9 објеката. Припадници Ужичког корпуса ВЈ су се разместили у селу, формирали су митраљеска гнезда и разместили минобацаче изнад села, као на Мустафином гробу. Сведок претпоставља да су напад извршили припадници резервног састава војске Мештани су, као и сведок лично, доживели низ непријатности. Сведок је видео напад на село из свих праваца, севера, југа, истока и запада.

Члан 196 став 2 Закона о парничном поступку прописује да се тужба може повући све до закључења главне расправе, ако тужени на то пристане.

Члан 214 став 1 тачка 1 Закона о парничном поступку прописује да се поступак прекида кад странка умре.

Члан 154 став 1 Закона о облигационим односима прописује да ко другоме проузрокује штету дужан је накнадити је уколико не докаже да је штета настала без његове кривице. Ставом 2 истог члана прописано је да за штету од ствари или делатности од којих потиче повећана опасност штете за околину одговара се без обзира на кривицу, док је ставом 3 предвиђено да се за штету без обзира на кривицу одговара и у другим случајевима предвиђеним законом.

Члан 172 став 1 Закона о облигационим односима прописује да правно лице одговара за штету коју његов орган проузрокује трећем лицу у вршењу или вези са вршењем својих функција.

Члан 180 став 1 Закона о облигационим односима прописује да за штету насталу смрћу, телесном повредом или оштећењем, односно уништењем имовине физичког лица услед аката насиља или терора, као и приликом јавних демонстрација и манифестација, одговара држава чији су органи по важећим прописима били дужни да спрече такву штету.

Члан 376 став 1 Закона о облигационим односима прописује да потраживање накнаде проузроковане штете застарева за три године од кад је

оштећеник дознао за штету и за лице које је штету учинило. Ставом 2 истог члана прописано је да у сваком случају ово потраживање застарева за пет година од кад је штета настала.

Члан 377 став 1 Закона о облигационим односима прописује да кад је штета проузрокована кривичним делом, а за кривично дело је предвиђен дужи рок застарелости, захтев за накнаду штете према одговорном лицу застарева кад истекне време одређено за застарелост кривичног гоњења. Ставом 2 истог члана прописано је да прекид застаревања кривичног гоњења повлачи за собом и прекид застаревања захтева за накнаду штете.

Одлучујући о приговору застарелости, суд је нашао да је наведени приговор неоснован имајући у виду да је сходно члану 96 став 3 Основног кривичног закона, који је био на снази у време извршења кривичног дела, односно штетних догађаја, дошло до прекида застарелости кривичног гоњења изласком на увиђај истражног судије Окружног суда у Ужицу дана 19.02.1993. године и истражног судије Општинског суда у Прибоју дана 11.04.1993. године, подношењем кривичне пријаве Фонда за хуманитарно право од 23.10.2006. године, те чињеницом да је Тужилаштво за ратне злочине поступајући у вези са наведеним догађајима предузимало и предузима радње управљене ка откривању и гоњењу извршилаца кривичног дела. Како је дошло до прекида застаревања кривичног гоњења, тиме је на основу члана 377 став 2 наступио прекид застаревања захтева за накнаду штете.

Обзиром да су тужиоци првог, четвртог, шестог, седмог, дванаестог и шеснаестог реда у поднеску од 12.02.2009. године повукли тужбу, при чему се тужена у поднеску од 11.03.2010. године сагласила са повлачењем, суд је на основу члана 196 Закона о парничном поступку одлучио као у ставу II изреке ове пресуде.

Имајући у виду да је у току поступка наступила чињеница смрти тужиоца 17.- ог реда, што је суд утврдио увидом у Извод из матичне књиге умрлих за Калтак Ибрахима од 14.04.2008. године, суд је на основу члана 214 и члана 217 Закона о парничном поступку донео одлуку као у ставу III и IV изреке ове пресуде.

Одлучујући о приговору недостатка пасивне легитимације на страни тужене, суд је нашао да је наведени приговор неоснован. Наиме, из реферата тужбе произлази да су штету проузроковали припадници Војске Југославије, односно да штету нису спречили, те пасивна легитимација тужене произлази из члана 172 Закона о облигационим односима обзиром да тужена одговара за штету коју њен орган проузрокује трећем лицу у вршењу или у вези са вршењем својих функција. Такође, пасивна легитимација тужене произлази и из члана 180 став 1 Закона о облигационим односима, по основу посебног случаја одговорности, односно неспречавања штете проузроковане актима насиља, односно терора.

Одлучујући о основаности тужбеног захтева суд је мишљења да је тужбени захтев основан. Наиме, суд је у току поступка утврдио да су тужиоци носиоци права својине, односно сусвојине на непокретностима ближе описаним у реферату тужбе. Такође, суд је утврдио да су дана 18.02.1993. године у селу Кукуровићи и на положајима у непосредној близини села били распоређени припадници Ужичког корпуса тадашње Војске Југославије, када је дошло до минобацачког и пешадијског напада на село и последица у виду оштећења и уништења предметних

непокретности, а што произлази из Записника о увиђају сачињен пред истражним судијом Окружног суда у Ужицу Кри. бр. 9/93 од 19.02.1993. године, Записника о увиђају сачињеног пред истражним судијом Општинског суда у Прибоју Кри. бр. 32/93 од 11.04.1993. године, записницима Комисије за утврђивање пописа кућа и помоћних објеката порушених на територији општине Прибој у последњој деценији од 15.09.2003. године, као и исказа тужилаца саслушаних у току овог поступка, а које је суд оценио као међусобно усклађене, логичне, истините и уверљиве.

Имајући у виду да су тужиоци доказали постојање штете, суд је нашао да постоји одговорност тужене за проузроковану штету, те је на основу напред наведеног, применом одредби чл.154 став 1 и 180 став 1 и чл.377 став1 Закона о облигационим односима, утврдио да је тужена дужна да тужиоцима накнади материјалну штету поводом уништења у реферату тужбе наведених породичних кућа. Како је суд утврдио да је правна ствар у конкретном случају у погледу правног основа сазрела за пресуђење, то је из разлога целисходности, а сходно одредби члана 335 став 1 Закона о парничном поступку, донео одлуку као у ставу првом међупресуде.

Суд је приликом доношења одлуке имао у виду и остале изведене доказе и наводе парничних странака, али их посебно није образлагао, обзиром да исти нису од утицаја на другачију одлуку суда.

О трошковима поступка суд није одлучивао у смислу чл. 160 Закона о парничном поступку.

ПОУКА О ПРАВНОМ ЛЕКУ:

Против ове пресуде дозвољена је жалба Апелационом суду у Београду, а преко овог суда у року од 15 дана од дана пријема писменог отправка пресуде.

СУДИЈА
ПРЕДРАГ ВАСИЋ

Handwritten signature in blue ink, appearing to be 'Predrag Vasic'.